

Historyczne widoki i plany Krakowa - Plany z XX wieku i współczesne

2010-07-19

PLAN CENTRUM KRAKOWA - 1943 r.

Plan niemiecki, wydany w Lipsku, obejmujący jedynie centrum miasta. Rok 1943. Z pejzażu Krakowa zniknęły najważniejsze pomniki - narodowe symbole. Niemcy, kulturalni barbarzyńcy, już w listopadzie 1939 r. rozpoczęli demontaż pomnika Grunwaldzkiego na Placu Matejki, w lutym 1940 r. usunęli z Wawelu pomnik Tadeusza Kościuszki, a w sierpniu 1940 r. przystąpili do burzenia pomnika Adama Mickiewicza na Rynku Głównym. Wcześniej czy później, pomniki powrócą na swoje miejsce: Mickiewicza w 1955 r. (w 100 rocznicę śmierci poety), Kościuszki w 1960 r., a Grunwaldzki w 1976 r. Z dniem 15 sierpnia 1941 r. Niemcy zakazali używania polskiej nazwy Krakowa, usunęli z herbu Miasta orła. Jednocześnie rozpoczęto zmienianie nazw ulic i placów, z polskich na niemieckie. I właśnie efekt tych zmian, tej - na szczęście krótkotrwałej - próby zbeszczeszczania polskości Krakowa, obrazuje niemiecki plan. A co na to Polacy, Krakowianie? "Dziesięć przykazań walki cywilnej: Nakazem walki cywilnej z okupantem jest bojkot jego zarządzeń i wezwań, utrudnianie mu wszelkich akcji, stosunków handlowych, kulturalnych i towarzyskich, pielęgnowanie obywatelskiej solidarności społecznej, ratowanie i wspieranie bliźniego ... utrzymywanie się na poziomie honoru narodowego, przeciwdziałanie tym Polakom, którzy nie podporządkują się zasadom walki cywilnej, wobec zdegenerowanych Polaków stosowanie takiego samego bojkotu jak w stosunku do okupanta, gorliwa troska o ocalenie i zachowanie polskości we wszelkiej postaci". ("Pionier" nr 10 z 2.4.1942 r.).

Reprodukcja ze zbiorów prywatnych

[Powrót](#)